

LUMINA

FOAIE RELIGIOASĂ-CULTURALĂ PENTRU POPOR

ABONAMENTUL:

Pe an: . . . . . 12 coroane
Pe 6 luni: . . . . . 6 „
Pe 3 luni: . . . . . 3 „
Un număr 24 bani

APARE JOIA

REDACTOR:
Dr CORNEL CORNEAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTR.: Strada Timișorii Nr. 59.

TELEFON Nr. 30.

INSERTIUNILE SE SOCOTESC AMĂSURAT TARIFEI
MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

Pocăiții

Credința și Botezul

Dr Sebastian Stanca

Cea dintâi și poate cea mai grea tăcere o săvârșesc pocăiții față de taina botezului. Ei susțin că omul prin botez e curat și sfânt, liber de păcate, prin urmare omul nu se poate boteza decât atunci, când cunoaște pe deplin legea lui Isus, când »crede« și pe baza credinței acesteia s'a curățit definitiv de păcate.

Pocăiții nu iau în seamă că omul de-ar trăi cât Mathusalem nu poate nici când ajunge în viața aceasta pământească la curățirea desăvârșită de păcate, pentru că »nu este om care să fie viu și să nu greșască« (Ecles. 7. 21). Prin urmare omul n'ar avea drept nici când să se boteze, decât doar pe patul morții.

Dar Isus și apostolii nici nu cer condiția pusă de pocăiți. Ei nu cer curățirea definitivă de păcate, nu cer »credința« accentuată de pocăiți înainte de botez, pentru că nicăiri apostolii nu zic, că omul prin botez e curat și sfânt. Din contră ei susțin că păcatul »trăește« în om până la moarte (Rom. 13. 10), doar' de aceea a pedepsit Dumnezeu omenirea cu moartea. (Rom, 5. 12).

Apostolii propoveduiau legea cea nouă și lor le era de ajuns dacă popoarele cari îi ascultau »primiau bucuros cuvântul lor« (Fapt. Ap. 8. 14 și 2. 41), ei le botezau.

Mintea naturală încă îți spune, că e imposibil, ca un om, auzind o lege nouă dintr'odată să o și creadă. Îți trebuie învățatură și luminare îndelungată până să poți crede tot.

Ar fi însă păcat ca pe un om, care vrea să creadă, să nu îl lași să se apropie de credința aceasta, deschizându-i ușa, ca să intre în casa ta. Și

ușa aceasta la legea lui Isus e botezul. Ai putea asemena învățatura aceasta a pocăiților cu omul, care are o casă frumoasă, un palat plin de bunătați și bogății care de care mai alese. El stă în ușa casei și cheamă poporul, să vină să-i vadă și să-i guste bogățiile și bunătațile. Poporul vine, dar el nu lasă să intre numai oamenii mari, cari declară că cred orbiș ceea-ce zice el. Pe copii îi ține afară sătui și flămânzi ani dearândul până-ce cresc oameni mari și numai atunci le permite ca să intre în împărăția lui. Legea lui Isus nu ar vrea această »voește ca toți oamenii să se mântuiască și să vină la cunoștința adevărului« (Tim. I. 2. 4). Isus chiamă pe toți în casa sa și copii și oameni mari, le deschide ușa prin botez pentru ca după ce intră să învețe tainele legii lui, »să vină la cunoștința adevărului«. Iar după ce cunoaște tot, apoi să creadă și crezând să se mântuiască.

Și sf. Scriptură dovedește, că apostolii au botezat oameni, cari nu »credeau« așa cum cer pocăiții, ci au primit bucuros cuvântul apostolilor. Au avut ei vreme, după aceea să învețe și învățând să creadă cu tot sufletul.

Când Filip s'a pogorât în Samaria să propoveduiască evanghelia, poporul nu cunoștea legea cea nouă, dar »au crezut lui Filip că vestește adevărul«, (Fapt. ap. 8. 12) adevărat s'au încrezut în Filip că le aduce o lege bună »și au primit bucuros cuvântul lui și s'au botezat« (Fapt. ap. 8. 14).

Păzitorul temniței, care seara era încă păgân, peste noapte se botează. (Fapt. ap. 16. 32). Ce »credință« a putut avea acesta?

Simon era creștin, se botezase, dar necunoscând legea lui Isus, face greșeli mari, crezând că darul lui Dumnezeu se poate cumpăra cu bani. Petru îl dojenește »Pocăește-te de răutatea ta

și te roagă lui Dumnezeu să te ierte«. (Fapt. ap. 8. 22). Va se zică a fost păcătos și după botez.

Efesenii erau creștini botezați, dar credința lor nu era curată, făceau multe greșeli. De aceea Pavel le scrie »Desbrăcați-vă de omul cel vechiu cu petrecerea de mai înainte și vă înnoiți în Duhul minții voastre«. (Efes. 4. 17—24).

Toți aceștia erau creștini, erau botezați de apostoli fără ca ei să »creadă« credința cerută de pocăiți. Apostolii știau, că legea cea nouă a lui Isus atât de minunată, popoarele nu o pot pricepe dintr'odată, ci le trebuie propoveduire, învățatură îndelungată, până ce poate prinde rădăcini adânci în sufletul lor. Cu toate acestea îi botează pe toți cei-ce »primesc bucuros cuvântul lor«, pe toți cei-ce declară că vreau să se boteze, deoarece ei înșiși mărturisesc, că omul prin botez nu e cu desăvârșire curat ci »se înoeste spre cunoștință«. (Colos. 3. 10). Isus a dat prin botez »îndreptarea spre viață«. (Rom. 5. 18.)

Adevărat primește pe cel-ce voește să se boteze, deschide ușa celui-ce vrea să intre în casa ta, dă-i puțința ca să înțeleagă și să cunoască cele ce sunt întrânsa și să învețe cum să se poarte, cum să creadă ceea-ce trebuie să creadă.

Acest înțeles îl au și cuvintele lui Isus la Mat. 28. 19 și Marcu 16. 16., pe cari se razimă pocăiții. Isus zice la Matei »Mergând învățați toate neamurile botezându-le pe ele în numele Tatălui, Fiului și al sf. Duh, învățând să păzească toate câte am poruncit vouă«. Ce rost are să zică Isus de două ori »învățați«. Ori trebuie oamenii învățați înainte de botez și atunci după botez nu mai are rost să-i învețe, ori să-i înveți după botez și atunci ce rost are cel dintâi »învățați«. În punctul acesta ne deslușește evang. Marcu. Tot cuvintele acestea

la Marcu le zice Isus astfel: »Mergeți în toată lumea și propoveduiți evanghelia la toată zidirea«. (Marcu 16. 15). Prin urmare Isus nu cere ca omul să fie întâi »învățat«, adică să se curețe de toate păcatele, să »creadă« credința cerută de pocăiți, înainte de botez. Isus trimite pe apostoli să spună popoarelor legea cea nouă, iar pe cei-ce »primesc bucuros cuvântul lor« să-i boteze. După botez apoi să-i »învețe să păzească toate«, adică să-i lumineze asupra tuturor tainelor legii lui Isus.

Acelaș înțeles îl au și cuvintele dela Marcu 16. 16. »Cine va crede, și se va boteza se va mântui, iar cine nu va crede se va osândi«. Isus când zice »și« pune botezul și credința alătura, nu întâi credința și apoi botezul, pentru că ar trebui să zică »cel ce va crede și crezând se va boteza«. Nu cere credința înainte de botez nici aci, dovadă cuvintele ce urmează, »cine nu va crede se va osândi«. După legea pocăiților ar trebui să zică Isus: »cine nu va crede și nu se va boteza se va osândi. Nu o zice însă pentru că Isus nu cere întâi »credința«, ci întâi botezul, prin care să întri în societatea creștină și numai după aceea învățând tainele legii lui Isus, să crezi cu tot sufletul și să te cureți pentru viața cea adevărată. Și Isus nici nu putea cere ca omul să se boteze numai după-ce e curățit sufletește prin credința creștină, deoarece știa că omul nu poate fi nici odată limpede de păcate. Pavel spune, că »păcatul trăiește pururea în mine«. (Rom. 13. 10.)

Cea mai mare greșală, ba chiar

păcat săvârșesc pocăiții când cer, ca omul să se curețe întâi de toate păcatele și numai după-ce e curat prin credința cea adevărată, să se boteze, deoarece după botez omul nu mai este murdar de păcate, e sfânt, e împreunat cu Isus Cristos. Nu există om pământean, fie el cât de »pocăit«, ca să poată fi curat de păcate. Greșala fundamentală zace în faptul, că pocăiții înțeleg greșit mântuirea, pe care o cred săvârșită prin botez. Botezul deschide numai calea acesteia, mântuirea se săvârșește însă la sfârșitul vieții prin o moarte fericită. Mântuirea adevărată și-o poți pregăti numai prin o viață petrecută întreaga în fapte adevărat creștinești.

Din sfânta Scriptură

„Omul cel bun din comoara cea bună a inimii scoate cele bune; iar omul cel rău din comoara cea rea scoate cele rele. Deci grăesc vouă, că pentru tot cuvântul deșert, care vor grăi oamenii, vor să dea seamă de dânsul în ziua judecării. Că din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osândi.“ (Mateiu cap 12, v. 35—37).

Dumineca 2-a din post

Sf. Evanghelia dela Marcu cap. 8, v. 34—38

„Zis-a Domnul: cela-ce voiește să vină după mine, să se lapede de sine și să-și ia crucea sa și să-mi urmeze mie. Că cine va vrea să-și mântuiască sufletul său, pierde-l-va pe el. Iară cine își va pierde sufletul său pentru mine și pentru evangheliie, acela îl va mântui pe el. Că ce va folosi omului de ar dobândi lumea toată și își va pierde sufletul său, că cine se va rușina de mine, și de cuvintele mele, întru acest

neam preacurvar și păcătos și Fiul omului să va rușina de el, când va veni întru mărirea Tatălui său cu sfinții ingeri. Și le zicea lor: Am grăesc vouă, că sunt unii din cei-ce stau aici cari nu vor gusta moarte, până când vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind întru putere“.

* *

Isus Cristos la mare cinste și vrednicie a înălțat sufletul omenesc. L-a arătat mai cinstit decât toată lumea, căci zis: „Ce va folosi omul de-ar dobândi toată și își va pierde sufletul său? Sufletul nostru de aceea este atât de prețios, pentru că el este după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și are stăpânire peste toate lucrurile pământești. El nu pierde când trupul nostru se pune în mormânt, ci trăește mai departe, ca să-și primească răsplată faptelor sale, ce le-a făcut pe acest pământ, căci el este nemuritor și vecinic.

Știm cu toții, că lumea aceasta nu este alta, decât valea plângerii. Ori unde ne întoarcem, nu auzim alta decât suspinuri și vaiete, tânguiri și năcazuri. Se tânguie bogatul asupra săracului, săracul asupra bogatului, stăpânul asupra slugii, sluga asupra stăpânului, cel slab și asuprit asupra celui puternic, încât nici unul nu este îndestulit cu viața sa. Știm și vedem, că de anevoie se adună bunurile lumii acesteia și cât de îngrabă se pot sfârși vedem, că nici apele râurilor nu curg așa de repede, cât de repede, cât de ușor se poate nimici fericirea, mărirea, bucuria și dulceața lumii acesteia. Totul este durere, nestatornicie și deșertăciune.

Și cu toate că știm, cât de înșălătoare și cât de trecătoare este lumea aceasta, totuși nici o grijă nu punem pe sufletul nostru. Sunt foarte puțini de aceea, cari ar întreba: ce ar putea face, ca să-și mântuiască sufletul lor. De multe ori se întâlnesc ei cu preoții lor, dar vorbesc despre țărini, despre neguțătoriile lor, despre boalele trupului, despre veștile războiului și nici odată nu vorbesc ei despre calea cum și-ar putea mântui sufletul lor. Grijă sufletului, între toate celelalte se lasă în locul cel mai de pe urmă, ca și când

FOIȚA „LUMINEI“

Cântec

Eu cred cu sufletul întreg
În vise și 'n iubire,
Eu cred în cântece și cred
În umeda-ți privire.

Însă mai mult ca 'n ori și ce
Eu cred în zarea albastră,
— Aceea, care-a răsplăti
Și suferința noastră...

Livia Rebreanu

Văduva

Schiță orig. (Sfârșit)

Ilie Marin

Dar mama auzise vorbele tatălui ei.
Cum sta și privia la gândăcelul nevinovat dela pieptul ei, i-se păru gândul spus de bătrân ca un fulger, care brăzdează întunerecul. Par'că ar fi luat-o cineva de mână și i-ar fi zis: uite-l e leit tată-său...

Pricepuse copilașul ce se petrece în sufletul celei ce-l alăpta? Începu să miște mânuțele,

deschise ochii — privi în sus, spre capul aplecat spre el — încercă să se miște în scutece, să dea din picioare.

Ochii, gândi mama, ochii aduc cu ai lui. Mișcă din buze, dete un: țt, țt, țt, ca să-l mângăie. Copilul pricepu și — lăsând fața din gură — începu să zâmbească, să rătă. Mbâ, mbâ — făcu el. Sărăcuțul gândi mama, ce e el de vină? De ce să sufere el? Și cu cât se uita mai tare, cu atât i-se păreau asemănările cu cel mort mai limpezi. Născiorul — nu era el nasul bărbatului ei? — Și bărbia — n'avea ea ceva din bărbia lui?

Se ridică repede, puse copilul în leagăn, un coș legat cu frângii de grinda casei, îl desbrăcă repede, dând scutecele la o parte — apoi privi la copilașul gol, cu ochi flămânzi de dragoste. Copilul simțea că vrea să-l gingăsească cineva. Când se simți desbrăcat gol, începu să dea din piciorușe, încercă să-și ducă mâinile la gură și să gângurească.

E el! își gândi mama. El! Uite, chiar și semnul de sub-sioară — chiar și pe ăla-l are. Se aplecă spre copilul ei, pocni din limbă, între lacrimi, îl sărută pe pieptu-i grăsuț și — ingenunchie în fața leagănelui. Par'că o silea cineva să ingenunchie. Ceva nevăzut.

Copilașul, ca un gândăcel de Mai, pus pe spate, urma să dea din mâni și din picioare și să se uite la mamă-sa... Mbâ, mbâ, mbâ, gângurea copilul.

— „O, dragu' mamii, drag“, zise mama „O să trăiesc! O să trăiesc! Pentru tine!...“ și

începu să-l sărute lacom și furtunos, pe unde găsea loc, curgându-i lacrimile și scaldându-l în privirile ei de mamă nefericită și — fericită.

* * *

În pragul ușii apăru bătrânul, cu pipa în gură, cu capul întins, întrebător spre mamă și copil.

— „Mărie! Mărie!“

Mama n'avea urechi pentru chemarea lui. Își săruta copilul. Carne din carne și suflet din sufletul bărbatului ei! Cine zicea că el e mort? Iacă, trăia mai departe în copilașul ăsta nevinovat, pe care are să-l crească mare mama și are să grijească de el ca de ochii din cap și are să-l vadă la gospodăria lui și are să-l sfătuiască când a fi bătrână, bătrână, ca — moșul da, ca moșul, care întreabă ceva... Acum simțea Maria Vecerzan că tatăl ei vrea să întrebe ceva.

— „...Da, tată“. Zise ea, neluând ochii dela copil.

— „Mărie — cormana dela plug e slabă de tot. — Nu mai taie brazda cum ar trebui. Să luăm alta“.

— „Să — tată“.

— „Să cumpere Ghiță, din oraș“.

— „Să — tată“.

— „Și — ai pus de mâncare pentru lucrători, Mărie?“

Maria Vecerzan se ridică de lângă copil. Acum își aducea aminte că are doi lucrători în „Miezuine“.

